

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

Максим Гальченко

« 25 » травня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Створення та реалізація освітніх програм для обдарованих дітей»

для підготовки фахівців галузі знань 01 «Освіта /Педагогіка»
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
освітньо-наукова програма «Освіта та розвиток обдарованої особистості»

**Київ
2022**

Робоча програма навчальної дисципліни «Створення та реалізація освітніх програм для обдарованих дітей» для аспірантів, які навчаються за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-науковою програмою «Освіта та розвиток обдарованої особистості», 16 с.

Розробник:

Поліхун Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, с.н.с.

Постова Катерина Григорівна, кандидат психологічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих (протокол № 5 від «16» травня 2022 р.)

Завідувач відділу інноваційних технологій

в освіті обдарованих,

доктор педагогічних наук, доцент

Іван Волощук

Схвалено вченою радою Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 6 від 25 травня 2022 р.).

Голова вченої ради

Максим Гальченко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 «Освіта /Педагогіка»	Вибіркова	
Модулів – 1	011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-наукова програма «Освіта та розвиток обдарованої особистості»	Рік підготовки	
Змістових модулів –4		2	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр 3	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи аспіранта – 5 год.	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	6	-
		Лекції	
		14 год.	-
		Семінарські	
		16 год.	-
		Практичні	
		-	-
		Самостійна робота	
60 год.	-		
		Вид контролю: залік	

*Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:2.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни:

Ознайомити аспірантів з теорією та практикою створення та реалізації освітніх програм для обдарованих дітей. Сприяти опануванню технологією створення освітніх програм для обдарованих дітей та організаційними засадами щодо їх реалізації.

Завдання дисципліни:

Згідно з вимогами компоненту освітньо-наукової програми аспіранти повинні оволодіти наступними **компетентностями**:

Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі освітніх, педагогічних наук та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні (ЗК):

ЗК-3. Здатність до формування, абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей / креативності при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.

ЗК-6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології в науково-педагогічній діяльності.

Спеціальні (СК):

СК-1. Здатність здобувати глибинні знання у галузі обдарованості / обдарованості особистості.

СК-3. Здатність розробляти і застосовувати методологію, визначати стратегію і план дій дослідження та моделювати, реалізовувати і розвивати процес вирішення нових наукових педагогічних проблем і задач в області обдарованості.

СК-4. Здатність створювати та управляти освітніми і професійно-педагогічними / творчими проектами у галузі обдарованості / обдарованості особистості.

СК-8. Здатність здійснювати освітньо-наукову діяльність у сфері педагогіки та психології обдарованості на всіх освітніх рівнях.

СК-10. Здатність оволодівати професійними вміннями в роботі з обдарованими дітьми різних вікових категорій, надавати ефективні психолого-педагогічні послуги і толерантно ставитися до колег та обдарованих учасників освітнього процесу.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-3. Вміти здійснювати систематичний огляд, системний аналіз, креативний дослідницький синтез нових знань та складних ідей, їх критичне осмислення й усвідомлення для проведення педагогічних досліджень; вміти розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання і професійну практику та розв'язати значущі педагогічні проблеми; володіти навичками вирішення наукових і/або освітніх проблем на міжнародному рівні; вміти ініціювати інноваційні комплексні проекти; вміти приймати стратегічні рішення; оцінювати ризики; виявляти лідерство та повну автономність і відповідальність під час їх реалізації.

ПРН-6. Вміти застосовувати глибинні знання зі спеціалізації «Освіта та розвиток обдарованої особистості», спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, за якою здобувач вищої освіти проводить дослідження; засвоювати основні концепції в практичній педагогічній діяльності, вирішувати теоретичні і практичні проблеми; оволодіти термінологією досліджуваного наукового напрямку.

ПРН-8. Вміти розробляти і управляти освітніми і професійно-педагогічними проектами зі спеціалізації «Освіта та розвиток обдарованої особистості» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

ПРН-9. Вміти вибирати і доречно використовувати теоретичні (якісні) і релевантні критеріям і показникам емпіричні методи педагогічного дослідження; застосовувати методи діагностики обдарованості, статистичної обробки емпіричних даних; вибирати або створювати ефективні методики емпіричного педагогічного дослідження відповідно до критеріальних показників наукової розвідки у сфері обдарованості.

ПРН-13. Вміти виявляти гнучкість у пристосуванні до трансформаційних процесів у професійно-педагогічній сфері, проявляючи адаптивні стратегії і тактики професійної поведінки, переосмислюючи традиційні та застосовуючи в оптимальному поєднанні усталені й інноваційні підходи; виявляти готовність і спроможність викладати, стажуватися в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами, без відраховування чи звільнення з основного місця навчання.

3. Інформаційний обсяг вибіркової дисципліни

Тема 1. Освітні програми для обдарованих дітей

Проблеми диференціації шкільної освіти; ефект інверсії обдарованості, елективна диференціація дітей та необхідність розвитку інтелектуальних ресурсів усіх дітей; особливості навчання обдарованих дітей та сучасні уявлення щодо методів їхнього інтелектуального розвитку; новаторський, динамічний характер освітніх програм для обдарованих дітей та основні задачі, які вони вирішують; місія, загальні цілі і цінності освітньої програми з розвитку обдарованості, їхня відмінність від загальноосвітніх програм; освітні програми для обдарованих дітей в історичному ракурсі; узгодження практики програмування з концепціями обдарованості; освітні програми закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Тема 2. Зміст освітніх програм для обдарованих дітей

Типологія та класифікація освітніх програм для обдарованих дітей; профільна спрямованість освітніх програм для обдарованих дітей; особливості змісту інтегрованої освітньої програми наукового спрямування (STEM, STEAM та ін); формулювання мети і завдань освітньої програми; складові освітньої програми; суб'єкти розроблення та реалізації освітніх програм для обдарованих дітей; вимоги до здобувачів освітніх програм; компетентнісний підхід до формування змісту освітньої програми; вимоги до обов'язкових результатів навчання; формулювання результатів навчання відповідно до вимог державних стандартів базової середньої освіти; оцінювання результатів навчання; види оцінювання; інструменти оцінювання.

Тема 3 Створення освітніх програм для обдарованих дітей

Теоретико-методичні засади створення освітніх програм для обдарованих дітей; організаційні стратегії створення освітніх програм для обдарованих дітей; алгоритм створення освітньої програми для обдарованих дітей; партнерська участь у створенні освітньої програми; основні задачі робочої/авторської групи з розроблення освітньої програми; аналіз соціального замовлення; визначення структури, освітньої програми, загального обсягу навчального навантаження; форми організації освітнього процесу; формулювання змісту і результатів освітньої програми для обдарованих дітей; обґрунтування навчального плану; розроблення методичного супроводу для реалізації освітньої програми; опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості навчання; компоненти інклюзії в освітній програмі для обдарованих дітей.

Тема 4. Реалізація освітніх програм для обдарованих дітей

Порядок затвердження та введення в дію освітньої програми; участь стейкхолдерів у реалізації програми; інфраструктурні, кадрові, ресурсні умови реалізації освітньої програми; планування та організація освітнього процесу; інформаційне та навчально-методичне забезпечення; матеріально-технічне забезпечення освітньої програми; кадрове забезпечення освітньої програми; організаційно-методичне забезпечення освітньої програми; ресурсне забезпечення освітньої програми; додаткове фінансування програми; моніторинг результатів реалізації освітньої програми; оцінка ефективності освітньої програми для обдарованих дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	інд	с.р.		л	с	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Освітні програми для обдарованих дітей	23	4	4	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Зміст освітніх програм для обдарованих дітей	23	4	4	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Створення освітніх програм для обдарованих дітей	23	4	4	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Реалізація освітніх програм для обдарованих дітей	21	2	4	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Всього годин	90	14	16	-	-	60	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості підходів до диференціації навчання у вітчизняній та зарубіжній практиці	2
2.	Переваги та недоліки диференційованого навчання для обдарованих дітей	2
3.	Підходи до типології та класифікації освітніх програм для обдарованих дітей	2
4.	Мета, завдання основні компоненти та змістове наповнення освітніх програм для обдарованих дітей	2
5.	Створення освітньої програми для обдарованих дітей на основі алгоритму	4
6.	Особливості організації освітнього процесу в процесі реалізації освітніх програм для обдарованих дітей	2
7.	Особливості методичного, матеріального, кадрового забезпечення для реалізації програм для обдарованих дітей	2
	Разом	16

6. Теми практичних занять

Програмою курсу не передбачено.

7. Теми лабораторних занять

Програмою курсу не передбачено.

8. Самостійна робота

Завдання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Створення та реалізація освітніх програм для обдарованих дітей» зорієнтовані на поглиблення теоретичних знань та набуття практичних умінь здобувачів освіти у створенні освітніх програм та визначення оптимальних шляхів їх реалізації. Необхідність ознайомлення з досвідом створення та впровадження аналогічних програм в інших державах врахування переваг та недоліків їх реалізації та адаптація і можливість реалізації подібних програм в системі освіти нашої держави.

Завдання для самостійної роботи аспірантів відповідно до теми заняття

<i>№ з/п</i>	<i>Номер теми і назви питань</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Аналіз літературних джерел з проблеми диференціації шкільної освіти в вітчизняній та зарубіжній теорії та практиці (у формі таблиці)	5
2	Характеристика освітніх програм для обдарованих дітей з різних напрямів знань (порівняльна таблиця)	5
3	Використання концепцій обдарованості у створенні освітніх програм для обдарованих дітей(конспект)	5
4	Аналіз особливостей інтеграції освітніх програм у світовій практиці (STEM, STEAM та ін) (конспект)	5
5	Особливості компетентісного підходу у створення освітніх програм для обдарованих дітей (модель)	5
6	Оцінка результатів навчання та ефективність інструментарію оцінювання якості реалізації освітніх програм для обдарованих дітей	5
7	Аналіз соціального замовлення на освітні програми для обдарованих дітей у обраному регіоні(порівняльна таблиця)	5
8	Підбір форм та методів для ефективною реалізації основних завдань освітньої програми для обдарованих дітей	5
9	Визначення особливостей організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами	5
10	Аналіз нормативно-законодавчих документів необхідних для реалізації програм для обдарованих дітей (таблиця)	5
11	Огляд навчально-матеріального забезпечення що може використовуватися в процесі реалізації програм для обдарованих дітей (конспект)	5
12	Аналіз інструментів оцінювання результатів освітніх програм для обдарованих дітей на конкретних прикладах (таблиця)	5
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з навчальної дисципліни «Організація дослідницької діяльності обдарованих учнів – це вид науково-дослідної роботи аспіранта, яка відображає результати дослідницького пошуку та один з рівнів його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення основного змісту навчальної програми, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань передбачених навчальною дисципліною, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: виконане, в рамках робочої навчальної програми, теоретичне або практичне завдання, представлене у визначеній викладачем формі, виконане на основі отриманих знань в ході лекційних, семінарських та самостійних занять з окремої теми, блоку, змістового модуля, модуля або дисципліни.

Вид ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

– *творчий проект* (машинописний варіант, відеоряд у вигляді презентації у програмі PowerPoint), представляє зміст однієї з тем.

Структура творчого проекту– зміст, вступ, основна частина, висновки (проектне рішення, рекомендації), список використаних джерел, додатки. Один із додатків – Презентація у програмі PowerPoint.

Орієнтовна тематика творчих проектів визначається аспірантом і узгоджується з викладачем.

1. Проект освітньої програми для обдарованих дітей соціально-гуманітарного напрямку.

2. Проект освітньої програми для обдарованих дітей природничо-наукового напрямку (STEM, STEAM та ін.).

3. Проект освітньої програми для обдарованих дітей інженерно-конструкторського напрямку.

– *науковий реферат*

Структура наукового реферату– зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел.

Орієнтовна тематика наукових рефератів:

1. Задоволення інтелектуальних, соціальних та емоційних потреб обдарованих учнів через участь у спеціальних освітніх програмах.

2. Інтенсивні прискорені курси для учнів з розвиненими навчальними навичками.

3. Історичні етапи становлення і розвитку освітніх програм для обдарованих.

4. Програми наукових університетів для обдарованих.

– есе:

Структура есе – вступ, основна частина, (розкриваються категорії: причина – наслідок; загальне – часткове; форма – зміст; часткове – ціле; постійна ознака – змінна ознака), заключення.

Орієнтовна тематика есе:

1. Як вберегти обдарованих від проявів відставання та збіднених навчальних навичок у результаті занадто простого і нудного для них навчального процесу? (розглянути питання в аспекті змісту освітніх програм для обдарованих).

2. Літні інтенсивні програми з поглибленого вивчення окремого навчального предмету – можливості, проблеми і перспективи.

3. Як освітні програми для обдарованих можуть сприяти формуванню здатності до автономного навчання за власною освітньою траєкторією?

4. Індивідуальне консультування високообдарованих учнів для використання додаткових навчальних можливостей освітніх програм.

У табл. 1 і 2 подано відповідно критерії оцінювання наукового дослідження у вигляді творчого проекту, наукового реферату, шкалу оцінювання науково-педагогічного дослідження у вигляді творчого проекту, наукового реферату, есе.

Таблиця 1

Критерії оцінювання наукового дослідження у вигляді творчого проекту і наукового реферату

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети і завдань дослідження	2
2.	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності	2
3.	Доказовість висновків та власної позиції, науково обґрунтовані пропозиції щодо розв'язання проблеми в умовах вітчизняної системи освіти, визначення перспектив дослідження	2
4.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності))	2
5.	Розробка і захист наукового проекту з використанням презентації (PowerPoint)	2
Разом		10

Шкала оцінювання науково-педагогічного дослідження у вигляді есе

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	10 (А)	Відмінно
Достатній	9-8 (В), 7-6 (С)	Добре
Середній	5-4 (D), 3-2 (E)	Задовільно
Низький	1 (Fх), 0 (F)	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковою складовою яка оцінюється та враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень аспірантів з навчальної дисципліни «Виховання обдарованих дітей шкільного віку».

10. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи – розповідь, пояснення, бесіда, евристична бесіда, лекція, дискусія, інструктаж; наочні методи – ілюстрація, демонстрація, спостереження; практичні методи: вправи, дослідні роботи, проекти, тренінги; індуктивні та дедуктивні методи; репродуктивні методи; творчі методи.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: опора на життєвий досвід; емоційно-морального стимулювання; симуляція; створення ситуації успіху; диспут.

11. Методи контролю

Оцінювання індивідуальних навчально-дослідних завдань, усна та письмова форма контролю, заліковий контроль.

12. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тематичне тестування і виконання ІНДЗ				Сума
T1	T2	T3	T4	100
20 (10+10)	30 (10+20)	30 (20+10)	20 (10+10)	

T1, – номер теми; в дужках вказано: перше число оцінювання ІНДЗ – максимальна оцінка, друге число – максимальна оцінка за поточні форми контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
01-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Основна література

1. Антонова О. Є Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів / О. Є Антонова [монографія] – Житомир: Видавництво ЖДУ ім.І.Франка, 2007. – 472с.

2. Антонова О. Є. Обдарованість: досвід історичного і порівняльного аналізу: монографія / О.Є. Антонова. – Житомир: ЖДУ, 2005. – 456 с.

3. Поліхун Н. І. Проект освітньої програми для закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпучіна, О. В. Горбань. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. Режим доступу – <https://lib.iitta.gov.ua/729020/>

4. Поліхун Н. І. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів : методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпучіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. – 80 с.

5. Поліхун Н. І. Основи наукових досліджень : робочий зошит / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпучіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. –Режим доступу – <https://lib.iitta.gov.ua/728919/>

14. Додаткова література

1. Бутурліна О. Філософсько-освітня рефлексія STEM-інновацій // Наукові записки Малої академії наук України: зб. наук. праць. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. – Вип.10. – С. 35-46.

2. Гончарова Н. Понятійно-категоріальний апарат з проблеми дослідження аспектів STEM-освіти // Наукові записки Малої академії наук

України: зб. наук. праць. – К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. – Вип.10. – С. 104-114.

3. Горбань Л. Принципи та етапи розроблення освітньої програми спеціалізованої освіти наукового спрямування / Л.В.Горбань // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – Київ : Інститут обдарованої дитини, 2020. – № 4 (79) / IV квартал /2020.– С.38-43.

4. Кабанець М. М. (2014). Регіональні програми підтримки обдарованих школярів у Луганській області. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. редкол.: Т. І. Сущенко (голов. р ед.) та ін. Запоріжжя: КПУ. Вип. 36 (89). 473–481.

5. Лозова О.В. STEM-центр – інноваційний підхід організації навчання / О.В. Лозова // STEM-освіта – проблеми та перспективи: збірник матеріалів І Міжнародного науково-практичного семінару, м. Кропивницький, 28-29 жовтня 2016 р. / за заг. ред. О.С. Кузьменко та В.В. Фоменко. – Кропивницький : КЛА НАУ, 2016. – С. 67-70.

6. Патрикеева О.О. Навчальні програми – ефективний засіб формування STEM-грамотності / О.О.Патрикеева, В.В. Черноморець, М.В. Коваленко // Освіта. Технікуми, коледжі. No 2 (42). – 2017. - С. 32- 34.

7. Патрикеева О.О., Василяшко І.П., Лозова О.В., Горбенко С.Л. Упровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України: методичний аспект. Рідна школа. 2017. № 9-10 (вересень-жовтень) . С. 93-98.

8. Стрижак О. Є., Сліпучіна І. А., Поліхун Н. І., Чернецький І. С. STEM-освіта: основні дефініції // Інформаційні технології і засоби навчання. – [Електронне наукове фахове видання].– К.:ІТЗН НАПН України, 2017. – Т. 6 2. – No 6. – С.16-33 – Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1753/1276WebofScience>

9. Тадеєв П. О. Обдарованість і творчість особистості : американський підхід : монографія / Петро Олександрович Тадеєв. – Т. : Навч. кн.-Богдан, 2008. – 240 с.

10. Li, Yeping, Ke Wang, Yu Xiao, and Jeffrey E. Froyd. 2020. “Research and Trends in STEM Education: A Systematic Review of Journal Publications.” *International Journal of STEM Education*. <https://doi.org/10.1186/s40594-020-00207-6>.

11. Dappen L., Isernhagen J. C. TeamMates: A Model to Support Mentoring in Rural Schools // *Journal of Research in Rural Education*.–2002.– Vol. 17.– No. 3. – P. 154–161.

12. Hallström, Jonas, and Konrad J. Schönborn. 2019. "Models and Modelling for Authentic STEM Education: Reinforcing the Argument." *International Journal of STEM Education* 6 (1). <https://doi.org/10.1186/s40594-019-0178-z>.

13. Fernandez A. T., Gay L. R., Lucky L. F., Gavilan M. R. Teacher perceptions of gifted Hispanic limited English proficient students // *Journal for the Education of the Gifted*. – 1998. – V. 21. – P. 335–351.

14. Hawkes M., Halverson P. Technology Facilitation in the Rural School: An Analysis of Options // *Journal of Research in Rural Education*. – 2002. – Vol. 17. – No. 3. – P. 162–170.

15. Stake J. E., Mares K. R. Science enrichment programs for gifted high school girls and boys: Predictors of program impact on science confidence and motivation // *Journal of Research in Science Teaching*. – 2001. – V. 38. – P. 1065–1088.

16. VanTassel-Baska J. Excellence in educating gifted and talented learners . – Denver: Love, 1997. – 239 p.

15. Інформаційні ресурси

1. Sciencebuddies (ресурс понад 1200 дослідницьких проєктів з різних галузей знань) <https://www.sciencebuddies.org/science-fair-projects/science-projects#browseallprojects>

2. Концепція «Нова українська школа». – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepczyia.pdf>.

3. Web-STEM-школа <http://yakistosviti.com.ua>

4. Національний центр «Мала академія наук України» <http://man.gov.ua/ua>

5. Методичні рекомендації щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/56880/

6. Сучасні технології в освіті (імерсивні технології, STEM-освіта, змішане навчання), корисні матеріали, практичні онлайн-інструменти і ресурси. Режим

доступу: https://educationpakhomova.blogspot.com/2022/01/stem-risingstem.html?spref=fb&fbclid=IwAR0W7WCh0eBGCFn9UPgKsk8YHFR6DrlZ132za_vbkYNP_VKZsZ81CauwGd8

7. Юрків Р.С. «Шкільна STEM і STEAM-освіта. Чому вона така популярна?» Режим доступу: <https://naurok.com.ua/stattya-shkilna-stem-i-steam-osvita-chomu-vona-taka-populyarna-171479.html>

16. Тести для тематичного контролю

Програмою курсу не передбачено.

17. Запитання для підготовки до заліку

1. Основні підходи до диференціації шкільної освіти, особливості освіти для обдарованих дітей.
2. Особливості навчання обдарованих дітей та сучасні уявлення щодо методів їхнього інтелектуального розвитку.
3. Освітні програми для обдарованих дітей їх мета та завдання.
4. Відмінність програм для обдарованих дітей від загальноосвітніх програм.
5. Аналіз освітніх програми для обдарованих дітей в історичному ракурсі.
6. Освітні програми закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.
7. Типологія та класифікація освітніх програм для обдарованих дітей.
8. Профільна спрямованість освітніх програм для обдарованих дітей.
9. Особливості змісту інтегрованої освітньої програми наукового спрямування (STEM, STEAM та ін.)
10. Формулювання мети і завдань освітньої програми.
11. Складові освітньої програми.
12. Суб'єкти розроблення та реалізації освітніх програм для обдарованих дітей.
13. Вимоги до здобувачів освітніх програм для обдарованих дітей.
14. Компетентнісний підхід до формування змісту освітньої програми для обдарованих дітей.
15. Вимоги до обов'язкових результатів навчання освітньої програми для обдарованих дітей.
16. Оцінювання результатів навчання; види оцінювання; інструменти оцінювання освітньої програми для обдарованих дітей.
17. Теоретико-методичні засади створення освітніх програм для обдарованих дітей.
18. Організаційні підходи щодо створення освітніх програм для обдарованих дітей.
19. Алгоритм створення освітньої програми для обдарованих дітей.
20. Партнерська участь у створенні освітньої програми для обдарованих дітей.
21. Основні задачі робочої/авторської групи з розроблення освітньої програми для обдарованих дітей.

22. Аналіз соціального замовлення на результати освітньої програми для обдарованих дітей.

23. Структура освітньої програми, загальний обсяг навчального навантаження освітньої програми для обдарованих дітей.

24. Формулювання змісту і результатів освітньої програми для обдарованих дітей.

25. Обґрунтування навчального плану, розроблення методичного супроводу для реалізації освітньої програми для обдарованих дітей.

26. Інструменти внутрішнього забезпечення якості навчання.

27. Компоненти інклюзії в освітній програмі для обдарованих дітей.

28. Порядок затвердження та введення в дію освітньої програми для обдарованих дітей.

29. Інфраструктурні, кадрові, ресурсні умови реалізації освітньої програми для обдарованих дітей.

30. Інформаційне та навчально-методичне, матеріально-технічне, кадрове, організаційно-методичне забезпечення реалізації освітньої програми для обдарованих дітей.

31. Моніторинг результатів реалізації освітньої програми для обдарованих дітей.